

Sygn. akt III AUa 843/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja (spr.) SO del. do SA Elżbieta Wojtczuk
Protokolant: p.o. protokolanta sądowego Sylwia Zawadzka	

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2018 r. w Lublinie

sprawy J. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji J. H.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 21 lipca 2017 r. sygn. akt VI U 1044/16

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i ustala J. H. prawo do emerytury od dnia(...);

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz J. H. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Elżbieta Wojtczuk Małgorzata Pasek Elżbieta Czaja

Sygn. akt III AUa 843/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił J. H. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983

r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) z uwagi na nieudowodnienie przez wnioskodawcę na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca domagając się jej zmiany oraz przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił odwołanie J. H. od zaskarżonej decyzji organu rentowego.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia.

J. H., urodzony (...), w dniu 2 czerwca 2016 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w R. wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 14 czerwca 2016 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do dochodzonego świadczenia wskazując, iż udowodnił on 25 lat 1 miesiąc i 3 dni ogólnego stażu ubezpieczenia, jednak nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach, bowiem nie przedłożył świadectwa pracy w takich warunkach (dowód: decyzja – k. 9 akt ZUS).

W dniu 13 lipca 2016 r. J. H. złożył ponowny wniosek o przyznanie prawa do emerytury przedkładając wraz z nim świadectwo pracy wykonywanej w szczególnych warunkach wystawione przez (...) Sp. z o.o. w Ś. z dnia 7 lipca 2016 r., a także wniósł o zaliczenie okresu zatrudnienia

w (...)Fabryce(...)w K. wskazując jednak, iż na ten okres nie posiada stosownego świadectwa pracy (wniosek wraz z załącznikami – k. 10-11 akt ZUS). Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego wskazując w uzasadnieniu, iż udowodnił on 25 lat 1 miesiąc i 3 dni ogólnego okresu ubezpieczenia, w tym 24 lata 11 miesięcy i 19 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 14 dni okresów nieskładkowych, a także 9 lat 10 miesięcy i 22 dni okresów pracy w szczególnych warunkach. Do okresu takiej pracy organ nie zaliczył wnioskodawcy okresu od dnia 1 marca 1984 r. do dnia 31 grudnia 1988 r., ponieważ w przedłożonym świadectwie pracy w warunkach szczególnych nie podano czasookresów zatrudniania na poszczególnych stanowiskach – ślusarz remontowy – spawacz (dowód: decyzja – k. 13 akt ZUS).

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że J. H. w dniu 5 grudnia 1973 r. podjął zatrudnienie na podstawie umowy o odbycie wstępnego stażu pracy, podczas którego przyuczał się do pracy szlifierza. W dniu 5 marca 1974 r. został przeniesiony na transport międzyoperacyjny, a następnie od dnia 1 października 1975 r. na stanowisko szlifierza przy obsłudze szlifierki automatycznej, na którym pracował do dnia 27 kwietnia 1977 r. W okresie od dnia(...) do dnia(...) odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po jej zakończeniu powrócił do poprzedniego pracodawcy na uprzednio zajmowane stanowisko, na którym pracował do dnia 31 lipca 1983 r. Zakład ten zajmował się produkcją mebli pokojowych. Na stanowisku szlifierza wnioskodawca pracował w maszynowni. Do jego obowiązków należało szlifowanie płyt meblowych oklejonych okleiną drewnianą. Pracował przy obsłudze szlifierki taśmowej, których łącznie było 10. Jego praca polegała na tym, iż płytę przewoził wózkami pod taśmę z papierem ściernym, a następnie dociskał taśmę do płyty i przesuwał stopkę szlifując płytę. Po oszlifowaniu przez ubezpieczonego płyta była przekazywana następnym pracownikom, którzy ręcznie szlifowali jej ranty. Po zakończeniu szlifowania na wydziale maszynowni płyta była przekazywana na wydział lakierni, gdzie była lakierowana, a następnie na wydział wykańczania, gdzie polakierowaną płytę szlifowano, polerowano i przekazywano do montażu. W trakcie zatrudnienia wnioskodawca był kierowany sporadycznie do prac przy innych szlifierkach. Były to tzw. (...) i szlifierka trójwalcowa. (...) to szlifierka przeznaczona do szlifowania powierzchni bardzo gładkich. Z kolei szlifierki trójwalcowe używano do szlifowania płyty przed jej okleinowaniem. W ten sposób wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy wynoszącym 8 godzin dziennie w systemie I-zmianowym (dowód: akta osobowe wnioskodawcy – k.19 – koperta, wyjaśnienia wnioskodawcy – zapis płyty CD – k. 40, zeznania świadków B. M., L. R. i J. T. – zapis płyty CD – k. 40, zeznania wnioskodawcy – zapis płyty CD – k. 51).

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w dniu 1 sierpnia 1983 r. J. H. rozpoczął pracę w (...)w Ś. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku robotnika magazynowego. W tym czasie do jego obowiązków należało układanie towarów na regałach w magazynie. Wnioskodawca jeździł wówczas wózkiem widłowym i przy jego pomocy dokonywał rozładunku i załadunku towarów. Część prac wykonywał także ręcznie, a na zlecenie kierownika magazynu wykonywał także inne prace. W okresie od dnia 24 października 1983 r. do dnia 23 grudnia 1983 r. odbył kurs spawania elektrycznego i cięcia tlenem, zakończony uzyskaniem przez niego w dniu 21 grudnia 1983 r. uprawnień spawalniczych. W związku z powyższym z dniem 1 marca 1984 r. został przeniesiony na stanowisko ślusarza remontowego – spawacza, zaś od dnia 1 stycznia 1989 r. na stanowisko spawacza, na którym pracował do dnia 5 października 2006 r. Na obu powyższych stanowiskach do obowiązków wnioskodawcy należało cięcie palnikiem gazowym i benzynowym elementów zbiorników i elementów gabarytowych dostarczanych z wydziału remontowego. Pracował wówczas w brygadzie składającej się z

3 spawaczy. Dodatkowo, przy remoncie magazynów, zajmował się spawaniem regałów

i bram. Przy pracach tych materiał do spawania przygotowywała samodzielnie jego brygada. Ubezpieczony pobierał towar z magazynu, mierzył wymiar wykonywanego elementu, a następnie palnikiem gazowym odcinał niezbędną ilość blachy,

po czym przy pomocy szlifierki kątovej szlifował jej krawędzie i spawał. Po spawaniu czyścił spawy, a następnie przekazywał gotowy element do malowania innym pracownikom. Wszystkie niezbędne elementy jak rury, kątowniki, czy kształtowniki docinał palnikiem, bowiem jego stanowisko pracy nie było wyposażone w gilotynę czy nożyce do cięcia blachy. Na przygotowanie elementów do spawania poświęcał około 15 minut dziennie. Resztę czasu zajmowało mu cięcie i spawanie przy użyciu palnika. Najwięcej czasu brygadzie wnioskodawcy zajmowało cięcie elementów gabarytowych i zbiorników w celu przygotowania ich do transportu kolejowego, natomiast prace przy remoncie magazynów wykonywał wyłącznie sporadycznie (dowód: akta osobowe wnioskodawcy – k. 16 – koperta, wyjaśnienia wnioskodawcy – zapis płyty CD – k. 40, zeznania świadka – M. S. – zapis płyty CD – k. 40, zeznania wnioskodawcy – zapis płyty CD – k. 51).

Powołując się na treść art. 184 ust. 1 i 2 oraz art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U.1983, Nr 8, poz.43) Sąd pierwszej instancji wskazał na przesłanki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku..

Sąd podkreślił, że bezspornym jest, iż J. H. w dniu (...) osiągnął wiek emerytalny 60 lat, nie był członkiem żadnego z OFE, a ponadto udowodnił wymagany przepisami ustawy 25-letni okres ubezpieczenia na dzień 1 stycznia 1999 r. Sporne było spełnienie przesłanki wykonywania prac w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala uznać, iż J. H. w okresie od dnia 1 marca 1984 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w(...)w Ś. na stanowiskach ślusarza remontowego – spawacza i spawacza wykonywał prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A dziale XIV poz. 12, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorym. W tym zakresie Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy co do jego zatrudnienia w w/w przedsiębiorstwie. Zeznania te zostały potwierdzone przez zeznania świadka M. S. – zatrudnionego w latach 1971-2001 na stanowisku spawacza. W/w świadek potwierdził okoliczności podane przez ubezpieczonego oraz opisał czynności, jakie wykonywał. Był także w spornym okresie pracownikiem w/w zakładu i zatrudniony był na tożsamym z wnioskodawcą stanowisku, a zatem miał możliwość obserwacji odwołującego się podczas pracy. W ocenie Sądu zeznania tego świadka należy uznać za wiarygodne, obiektywne i stanowiące miarodajny dowód w sprawie. Dodatkowo Sąd wskazał, iż okoliczności podawane przez wnioskodawcę, jak i w/w świadka znajdują odzwierciedlenie w szczegółowo prowadzonych aktach osobowych, a także w świadectwie pracy w szczególnych warunkach. Zatem należało uznać, iż J. H. jako ślusarz remontowy – spawacz i spawacz wykonywał prace w warunkach szczególnych wskazane

w wykazie A dziale XIV poz. 12 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym. Prace te znajdują również odzwierciedlenie w wykazie A dziale XIV poz. 12 pkt 9 i 10 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz.Urz.WUG z dnia 12 sierpnia 1983 r.). Wymieniono tam bowiem prace spawaczy gazowych i spawaczy elektrycznych.

Odnosnie wcześniejszego okresu zatrudnienia wnioskodawcy w tym zakładzie, tj. od dnia 1 sierpnia 1983 r. do dnia 29 lutego 1984 r. na stanowisku robotnika magazynowego Sąd pierwszej instancji podnosił, że okres ten nie może być uwzględniony przez Sąd jako okres pracy w szczególnych warunkach. Prace robotników magazynowych nie znajdują bowiem odzwierciedlenia w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a tylko prace tam ujęte mogą zostać uznane za prace w szczególnych warunkach. Sąd podkreślił, że co prawda wnioskodawca podnosił w toku rozprawy, iż w okresie od dnia ukończenia kursu spawania, tj. od dnia 24 grudnia 1983 r. do dnia 29 lutego 1984 r. wykonywał także czynności spawacza w połączeniu z dotychczas wykonywanymi obowiązkami robotnika magazynowego, to jednak w ocenie Sądu okoliczność ta nie wpływa na możliwość zaliczenia ubezpieczonemu tego okresu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Odwołujący nie pracował bowiem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub periodyczne, a nie stałe świadczenie pracy wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia. Wnioskodawca nie wykazał w jakim wymiarze świadczył prace przy spawaniu, a ze szczegółowo prowadzonych akt osobowych wynika, że w tym okresie jego podstawowym stanowiskiem pracy wykazany w angażach było stanowisko robotnika magazynowego.

Względem okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Fabryce (...) w K., tj. od dnia 5 grudnia 1973 r. do dnia 31 lipca 1983 r. Sąd pierwszej instancji wskazał, że w jego ocenie okres ten nie może zostać uwzględniony jako okres zatrudnienia

w szczególnych warunkach. W tym okresie ubezpieczony zatrudniony był na trzech stanowiskach, tj. od dnia 5 grudnia 1973 r. do dnia 4 marca 1974 r. na stanowisku stażysty, od dnia 5 marca 1974 r. do dnia 30 września 1975 r. w transporcie międzywydziałowym oraz od dnia 1 października 1975 r. do dnia 27 kwietnia 1977 r. i od dnia 3 maja 1979 r. do dnia 31 lipca 1983 r. na stanowisku szlifierza. W odniesieniu do pierwszych dwóch okresów zatrudnienia wskazać należy, iż prace te nie znajdują odzwierciedlenia w wykazie A stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., co powoduje niemożliwość zaliczenia tych prac jako pracy w szczególnych warunkach. Co zaś tyczy się pracy wnioskodawcy na stanowisku szlifierza Sąd podkreślił, że akta osobowe, zeznania świadków jak i samego wnioskodawcy nie dają podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca w tym czasie stale i w pełnym wymiarze pracował w szczególnych warunkach. Ubezpieczony wykonywał bowiem w tym okresie prace związane ze szlifowaniem oklejonych płyt meblowych. Tymczasem w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jako prace w szczególnych warunkach prace szlifierskie zostały wymienione w dziale III (w hutnictwie) poz. 78, tj. prace przy szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne, dziale VII (w przemyśle lekkim) poz. 14, tj. prace związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego, w dziale XIII (w zespołach formujących szkło) poz. 10, tj. prace przy szlifowaniu szkła oraz w dziale XIV (prace różne) poz. 19, tj. prace przy szlifowaniu wyrobów ze szkła. W żadnym z tych działów nie wymieniono prac wykonywanych przez wnioskodawcę.

Sąd pierwszej instancji zauważył, że nie wszystkie czynności stolarskie związane z produkcją mebli są uznawane za pracę w szczególnych warunkach. W wykazie A Dział VI poz. 7 i 8 oraz Dziale XIV poz. 17 stanowiącym załącznik do cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. jako prace w szczególnych warunkach wymieniono „prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne”, „politurowanie ręczne” oraz

„lakierowanie ręczne lub natryskowe - nie zhermetyzowane”, Wprawdzie w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 załącznika zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego („lakierowanie ręczne lub natryskowe - nie zhermetyzowane”) w pkt 6, 8, 9 i 11 wymieniono stanowiska „szlifierza wyrobów lakierowanych”, „szlifierza-polerowacza powłok lakierniczych” i „innych pracowników zatrudnionych w pomieszczeniach lakierni nie zhermetyzowanych – w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk lakierniczych”, jednakże zwrócić uwagę należy, iż wnioskodawca pracował na maszynowni, a do jego obowiązków należało szlifowanie płyt meblowych oklejonych okleiną drewnianą. Dopiero po zakończeniu szlifowania w wydziale maszynowni płyta była przekazywana do wydziału lakierni, gdzie była lakierowana. Następnie płytę kierowano do wydziału wykańczania, gdzie polakierowaną płytę szlifowano, polerowano i przekazywano do montażu. Zdaniem Sądu okres ten nie mógł zatem zostać zaliczony jako okres wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach. Tym samym nie podlegał zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach również okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej.

Podsumowując Sąd Okręgowy stwierdził, że okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 14 lat i 10 miesięcy. Nie zostały więc spełnione przesłanki określone w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając to wszystko na uwadze Sąd pierwszej instancji w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Apelację od powyższego wyroku wniósł J. H. zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dowolnym przyjęciu, iż wnioskodawca nie spełnia przesłanki okresu pracy 15 lat w warunkach szczególnych, w szczególności, iż jego praca w charakterze spawacza w okresie od 24 grudnia 1983 r. do 29 lutego 1984 r. oraz praca w (...) Fabryce (...) w K. od 5 grudnia 1973 r. do 31 lipca 1983 r. nie była pracą w warunkach szczególnych;

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego skutkującą błędnym uznaniem, iż praca wnioskodawcy w charakterze spawacza w okresie od 24 grudnia 1983 r. do 29 lutego 1984 r. oraz praca w (...) Fabryce (...) w K. od 5 grudnia 1973 r. do 31 lipca 1983 r. nie była pracą w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu ubezpieczony podnosił, że Sąd dowolnie przyjął, że wnioskodawca w okresie od 24 grudnia 1983 r. do 29 lutego 1984 r. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych, pomimo iż praktycznie przez cały ten czas odwołujący pracował wyłącznie jako spawacz. Sąd skoncentrował się na nazwie stanowiska (spawacz-magazynier), a nie faktycznie wykonywanych przez stronę obowiązkach. Sąd nie wyjaśnił szczegółowo i nie zbadał kwestii, ile czasu zajmowały wnioskodawcy poszczególne czynności pracownicze. Zdaniem J. H. także praca w (...) Fabryce (...) w K. od 5 grudnia 1973 r. do 31 lipca 1983 r. może być kwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych ze względu na charakter hali i sąsiedztwo innych maszyn, jako praca w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne. Może być również uznana za pracę szlifierza-polerowacza powłok lakierniczych, ponieważ były to powłoki lakiernicze, choć jeszcze nie polakierowane.

Wskazując na powyższe zarzuty i okoliczności J. H. domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i przyznanie mu prawa do emerytury oraz zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje. Jako żądanie ewentualne wskazał uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy domagał się jej oddalenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja wnioskodawcy, o ile zmierza do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego, zasługuje na uwzględnienie.

Należy zgodzić się ze skarżącym, iż Sąd pierwszej instancji w toku postępowania dowodowego nie wyjaśnił wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia. W szczególności dotyczy to okresu pracy w (...) po 21 grudnia 1983 r., kiedy to wnioskodawca ukończył kurs spawania elektrycznego i cięcia tlenem. Było to o tyle istotne, że ubezpieczonemu brakowało zaledwie kilku miesięcy do wymaganego ustawą 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Z uwagi na powyższe okoliczności, zawarte w apelacji twierdzenia odwołującego się dotyczące charakteru pracy wykonywanej we wspomnianym okresie oraz złożenie przez stronę na rozprawie apelacyjnej wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniających zeznań wnioskodawcy na okoliczność rodzaju pracy wykonywanej przez J. H. po ukończeniu przez niego kursu spawacza Sąd Apelacyjny uznał, iż zachodzi konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego. Na rozprawie w dniu 28 marca 2018 r. dopuścił zatem wnioskowany dowód.

Na podstawie złożonych wówczas zeznań ubezpieczonego Sąd drugiej instancji ustalił, że w dniu 21 grudnia 1983 r. J. H. uzyskał uprawnienia spawacza po ukończeniu kursu opłaconego przez pracodawcę ((...) w Ś.). Kurs trwał 336 godzin i był prowadzony w B.. Od ukończenia kursu wnioskodawca stale wykonywał prace spawalnicze. Spawał konstrukcje stalowe oraz regały, na których były układane instalacje elektryczne. Prace te były wykonywane na zewnątrz oraz w pomieszczeniach. Zapotrzebowanie na prace spawalnicze było bardzo duże, ponieważ w spornym okresie cały czas były przeprowadzane remonty w (...). Łącznie z odwołującym było zatrudnionych w zakładzie trzech spawaczy. Angaż na stanowisko ślusarza remontowego - spawacza ubezpieczony otrzymał z opóźnieniem, tj. od dnia 1 marca 1984 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zeznania wnioskodawcy, które stały się podstawą powyższych ustaleń należało uznać za wiarygodne. Ubezpieczony wyjaśnił bowiem, że pewne różnice w treści tych zeznań w stosunku do relacji składanych przed Sądem Okręgowym wynikały z faktu, że nie wszystko wcześniej pamiętał. Sąd pierwszej instancji zadawał mu pytania według dat z angażu, a nie zakończenia kursu spawacza. Na rozprawie apelacyjnej ubezpieczony dysponował natomiast książeczką spawacza, która pozwoliła mu na przypomnienie sobie pewnych okoliczności.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji jedynie częściowo, tj. poza ustaleniami dotyczącymi okresu, który sam zbadał w postępowaniu drugoinstancyjnym. Odnośnie drugiego spornego okresu pracy wnioskodawcy, tj. okresu pracy w (...) Fabryce (...) w K. od 5 grudnia 1973 r. do 31 lipca 1983 r. Sąd drugiej instancji nie analizował go pod kątem możliwości zakwalifikowania tego zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych, ponieważ uznane za udowodnione okresy pracy w takich warunkach były wystarczające do uznania, że spełniona została przez wnioskodawcę przesłanka posiadania 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Do przedmiotowego stażu pracy zaliczono zatem pracę w(...): w charakterze spawacza od 24 grudnia 1983 r. (zgodnie z żądaniem apelacji) do 29 lutego 1984 r., pracę na stanowisku ślusarza remontowego-spawacza (faktycznie spawacza) od 1 marca 1984 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz pracę na stanowisku spawacza od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r., co łącznie daje ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Podkreślić należy, iż z treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 728 ze zm.), przepisów w nim wymienionych oraz stosowanych wprost przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) wynikają przesłanki uzyskania prawa do emerytury. Do przesłanek tych w przypadku wnioskodawcy (jako mężczyzny) należą: osiągnięcie wieku emerytalnego 60 lat, posiadanie ogólnego stażu ubezpieczeniowego wynoszącego 25 lat, posiadanie 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 r. oraz nieprzystąpienie do OFE.

W niniejszym przypadku sporne było spełnienie warunku w postaci posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Wymaga przy tym podkreślenia, że wyłącznie wykonywanie rodzajów prac lub praca na stanowiskach wyszczególnionych w wykazie A będącym załącznikiem do rozporządzenia i to stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy, przewidzianym dla danego stanowiska, uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego postępowanie dowodowe przeprowadzone przez sądy obu instancji wykazało, że w wymienionych wyżej okresach J. H. wykonywał prace w warunkach szczególnych wskazane w wykazie A dziale XIV poz. 12 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym. Do jego obowiązków wykonywanych w pełnym wymiarze czasu pracy należało bowiem przede wszystkim cięcie elementów wielkogabarytowych palnikami gazowymi i elektrycznymi na mniejsze części oraz spawanie konstrukcji stalowych.

Skoro zatem wnioskodawca ukończył 60 lat, dysponuje wymaganymi przepisami okresami ogólnego stażu ubezpieczeniowego i okresu pracy w warunkach szczególnych oraz nie jest członkiem OFE zaistniały podstawy do przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia tj. od 1 czerwca 2016 r. (art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst. jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 728 ze zm.).

Apelacja okazała się zatem uzasadniona i dlatego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie dotyczące kosztów postępowania apelacyjnego uzasadnia treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.). Stroną wygrywającą sprawę na etapie postępowania drugoinstancyjnego jest ubezpieczony, którego apelacja została uwzględniona. Zasądzone koszty postępowania apelacyjnego obejmują wynagrodzenie adwokata, który reprezentował wnioskodawcę w toku postępowania drugoinstancyjnego oraz uiszczoną przez stronę opłatę od apelacji (240 zł plus 30 zł). Jednocześnie Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zasądzenia na rzecz odwołującego się kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, ponieważ stosowny wniosek nie został złożony przed wydaniem wyroku przez Sąd Okręgowy, który również nie orzekł we wskazanym zakresie.